

SPF

Test předpokladů ke studiu
na Filozofické fakultě
Univerzity Palackého v Olomouci

varianta testu: 12

Filozofická
fakulta

2023

Všeobecné znalosti

01. Které z následujících přikázání patří do tzv. *Desatera*?

- a) Neublížíš bližnímu svému.
- b) Pomůžeš svým bližním.
- c) Nezabiješ.
- d) Dodržuj půst.
- e) Nepáchej hříchů smrtelných.

02. Co označuje výraz *oskeruše*?

- a) ovocný strom
- b) hudební nástroj
- c) mořskou rybu
- d) korejský moučník
- e) arktický druh soba

03. Kdo je autorem nerealizovaného návrhu budovy Národní knihovny na Letné?

- a) Josef Pleskot
- b) Josip Plečnik
- c) Jan Kaplický
- d) Eva Jiřičná
- e) Frank Lampl

04. Ve které z následujících zemí NENÍ oficiální měnou euro?

- a) Severní Makedonie
- b) Norsko
- c) Lotyšsko
- d) Dánsko
- e) Lichtenštejnsko

05. Co z uvedeného by člověk NECHTĚL mít, pokud by chtěl být bez problémů začleněn do svého společenství, aniž by byl vnímán jako opovrženímhodný kvůli tomu, co spáchal?

- a) Damoklův meč
- b) Kainovo znamení
- c) Diogenův sud
- d) Prométheův oheň
- e) Achillovu patu

06. Československo bylo na konci roku 1992

- a) unitárním státem.
- b) personální unií.
- c) federací.
- d) konfederací.
- e) poloprezidentskou republikou.

07. Vila Tugendhat v Brně je postavena ve slohu

- a) brutalismu.
- b) kubismu.
- c) funkcionalismu.
- d) secese.
- e) neoklasicismu.

08. Kdo v ČR jmenuje rektory univerzit?

- a) ministr školství
- b) vždy rektor jiné univerzity
- c) ombudsman
- d) prezident ČR
- e) vláda ČR

09. *Aféra Watergate* se odehrála v době úřadu prezidenta

- a) Harryho Trumana.
- b) Billa Clintona.
- c) Donalda Trumpa.
- d) Richarda Nixona.
- e) George W. Bushe.

10. Ve kterém z následujících děl narazíme v závěrečné pasáži na následující text?

A zatímco tak na ni mlčky pohlížela, trnouc úžasem, znovu na té zvláštní tvářičce uviděla onen výraz zděšení a soucitu. V témž okamžiku se silný pilíř, o nějž se opírali, pohnul a celý kostel se do základů zachvěl.

- a) Petr a Lucie
- b) 1984
- c) Dracula
- d) Utrpení mladého Werthera
- e) Růže pro Algernon

11. Ve kterém z následujících literárních děl vystupuje protagonista jménem Jean Valjean?

- a) Zločin a trest
- b) Zabiják
- c) Proměna
- d) Tři kamarádi
- e) Bídníci

12. Do repertoáru Divadla Jára Cimrmana NEPATŘÍ hra

- a) Dlouhý, Široký a Krátkozraký.
- b) Blaník.
- c) Dobytí severního pólu.
- d) Hospoda Na samotě.
- e) Lijavec.

13. Kdo je autorem románu *Hořká vůně mandlí*?

- a) Arnošt Lustig
- b) Pavel Taussig
- c) Elie Wiesel
- d) Paul Celan
- e) Josef Škvorecký

14. Který z uvedených filmů natočil Jan Hřebejk?

- a) Na samotě u lesa
- b) Je třeba zabít Sekala
- c) Tobruk
- d) Ať žije nebožtík
- e) Pelíšky

15. Najděte italského renesančního sochaře.

- a) Cimabue
- b) Francisco Goya
- c) Niccolò Machiavelli
- d) Donatello
- e) Rodrigo Borgia

16. Významnou českou barokní památkou jsou sochy ctností a neřestí od Matyáše Bernarda Brauna v areálu, který nechal vybudovat hrabě František Antonín Špork. Ve které obci se tento areál nachází?

- a) Svatý Kopeček
- b) Svatý Hostýn
- c) Luhačovice
- d) Český Krumlov
- e) Kuks

Verbální myšlení a jazykové kompetence

17. Vyberte dvojici slov, jež mají k sobě významově nejbliže.

- a) kejkliř – švindlíř
- b) podvodník – průšvihář
- c) švindlíř – podvodník
- d) průšvihář – kšeftař
- e) kšeftař – kejkliř

18. V následujícím souvětí je skryto víceslabičné slovo označující živočicha. Najděte ho, neměňte pořadí slov ani pořadí písmen v nich.

Abú Sír pochopil, že Abú Kír je lenoch nad lenochy.

O jakého tvora se jedná?

- a) o rybu
- b) o ptáka
- c) o lesní zvěř
- d) o hada
- e) o hmyz

19. Které přivlastňovací zájmeno z nabídky NELZE doplnit do následující věty?

Považoval za vhodné poděkovat ... příbuzným.

- a) našim
- b) jeho
- c) svým
- d) svým
- e) jejich

20. Ve které z následujících vět je chybná interpunkce (čárky ve větě)?

- a) Můžeš mi laskavě říct, kde ses toulala?
- b) Případně, pokud se vám to nehodí, můžeme schůzku nechat na zítra.
- c) Před koncem vyučování, se Pepa přihlásil s otázkou.
- d) Jestli to neuděláš teď, než přijde tatka z práce, tak dostaneš za uši.
- e) Mám si obléct ty modré šaty, nebo jít radši v kalhotovém kostýmku?

21. Co znamená výraz *relokace*?

- a) tlumočení
- b) zabezpečení
- c) zrušení
- d) přemístění
- e) obnovení

22. Vyberte slovo OPAČNÉHO významu ke slovu *sofistikovaný*.

- a) prostý
- b) náročný
- c) mírný
- d) svolný
- e) strukturovaný

23. Vyberte význam podtrženého ustáleného spojení v této větě: *Muž tvrdil, že pes, který štěká, nekouše.*

- a) je zákeřný
- b) dělá chyby a není si toho vědom
- c) nezvládá dvě věci najednou
- d) není tak zlý, jak vypadá
- e) není dostatečně průbojný

24. Které z následujících slovních spojení obsahuje označení starší délkové míry, jež se mezitím přestala užívat?

- a) nesahat někomu ani po paty
- b) vyhrát o prsa
- c) držet si někoho kus od těla
- d) mít něčeho po krk
- e) měřit někomu dvojím loktem

25. Některé knihy obsahují lichou stranu před titulem, na které je název knihy bez uvedení autora. Jak se nazývá?

- a) patitul
- b) prolog
- c) incipit
- d) předsádka
- e) frontispis

26. Ve slovanských jazycích existuje celá řada slov, která jsou si formálně podobná, mají však jiné významy. Označují se jako falešní přátelé. Najděte význam polského slova *sklep*.

- a) hala
- b) sklad
- c) sklep
- d) obchod
- e) pivnice

27. Mezi slovy z různých evropských jazyků najděte to, které má jiný význam než ostatní.

- a) clase
- b) Klasse
- c) trieda
- d) клас (klas)
- e) close

28. Slovo *litera* má více významů, lze ho tudíž užít v různých kontextech. Do jedné z následujících konstrukcí se ovšem výraz *litera* NEHODÍ. Najděte ji.

- a) držet se litery zákona
- b) učit se literám
- c) vyčítat někomu litery
- d) odporovat duchu i liteře
- e) odlévat litery

29. Které z následujících souvětí umožňuje více rozdílných interpretací?

- a) Čerstvě vylíhlí raci poustevníci utíkali do moře tak rychle, že je přírodovědci nestačili spočítat.
- b) Když biolog pohlédl směrem k pláži, už tam nebylo ani živáčka.
- c) Nejnovější knížka o krabech a poustevníčcích a jejich chovu navazuje na dvě vydařené knihy předchozí, které byly věnovány sladkovodním rakům.
- d) V přírodě se raci poustevníci vyskytují v přímořských oblastech, kde žijí na plážích ve velkých skupinách.
- e) Zvířata se schovala za své pány, ještě než je vojáci vtáhli do vozu.

30. Jedno z následujících slovních spojení obsahuje výraz, jenž je po informační stránce nadbytečný, a proto ho lze vypustit, aniž by došlo ke ztrátě informací. Najděte ho.

- a) rychlá črta
- b) nedokončená skica
- c) fragmentární zápisky
- d) zběžné náčrtky
- e) neúplný fragment

Kritické myšlení

31. Které z nabízených českých přísloví je svým ponaučením nejbližší tomuto? *Ruka ruku myje.*

- a) Koho chleba jíš, toho píseň zpívej.
- b) Jeden za osmnáct, druhý bez dvou za dvacet.
- c) Vrána vráně oči nevyklove.
- d) Bližší košile nežli kabát.
- e) Jaký pán, takový pes.

32. Jak byste nejlépe definovali termín *fake news*? Jde o zprávy, které jsou

- a) zcela smyšlené bez jakéhokoliv pravdivého základu.
- b) určeny pouze pro starší generace nebo specifické skupiny obyvatelstva.
- c) satirické nebo parodické s cílem někoho hanobit.
- d) nesprávné nebo zavádějící s cílem uvést čtenáře v omyl a ovlivnit jeho postoje.
- e) příliš kontroverzní, než aby se mohly objevit ve veřejnoprávních médiích.

33. „Výsledky výzkumu mezi 5000 absolventy maturitních oborů ukázaly, že 25 % z nich se nechce hlásit na vysokou školu. Jednalo se ve velké míře o ty absolventy, jejichž rodiče také neměli vysokoškolské vzdělání.“

O kterém z následujících tvrzení můžeme na základě výše uvedených informací s jistotou říci, že platí?

- a) Pravděpodobnost, že absolvent maturitního oboru půjde studovat vysokou školu, je 25 %.
- b) Děti rodičů s nejvýše středoškolským vzděláním nemají nejmenší zájem pokračovat ve studiu na vysoké škole.
- c) Absolventi gymnázií se ve většině případů hlásí ke studiu na vysoké škole.
- d) Účast na dalším vzdělávání je vyšší v rodinách, kde jsou rodiče vysokoškolsky vzdělaní.
- e) Přes 2000 dotázaných absolventů připustilo, že by se chtělo hlásit na vysokou školu.

34. Hypotéza je testovatelný výrok o vztahu mezi minimálně dvěma proměnnými. Je formulována v přítomném čase, neobsahuje hodnotící výrazy („lepší, horší“ apod.) a neodkazuje na něco, co nelze za současného stavu poznání zjistit.

Který z následujících výroků splňuje nároky kladené na hypotézy?

- a) Sledování reklam je pro děti škodlivé.
- b) Hladina alkoholu v krvi souvisí s rychlostí reakce na vizuální podnět.
- c) Se zvyšujícím se počtem vykouřených cigaret budou lidé častěji a silněji kašlat.
- d) Ve středověku existovaly osoby ovládající černou nebo bílou magii.
- e) Nealkoholické nápoje by neměly obsahovat alkohol.

Společné zadání otázek 35 a 36

Materiály můžeme rozdělit podle jejich vodivosti na *vodiče* a *izolanty*. Zvláštní skupinu pak tvoří *polovodiče*. Polovodiče se za určitých podmínek chovají jako izolanty, za jiných podmínek pak mají znatelnou elektrickou vodivost. Je tedy zřejmé, že vodivost u polovodičů je závislá na okolních podmínkách. Fyzikální podmínky, které ovlivňují vodivost, jsou teplota, světlo a tlak. Polovodiče hrají důležitou roli v elektrotechnických zařízeních, protože při výrobě elektrických součástek jsou právě polovodiče hlavním materiálem. Náboje v polovodičích přenášejí elektrony nebo díry. Podle příměsí můžeme vyrobit *polovodič typu P* nebo *polovodič typu N*. V polovodičích typu N jsou ve většině elektrony a v menšině díry, v polovodičích typu P jsou ve většině díry a v menšině elektrony. V polovodičích typu N vznikají volné elektrony a tyto elektrony vedou elektrický proud; jsou to záporné nosiče náboje. V polovodičích typu P vznikají volné díry, které se chovají jako kladné nosiče náboje. Mezi hlavní výhody polovodičových součástek patří malé rozměry a hmotnost. Jsou spolehlivé a mají dlouhou životnost. Jsou použitelné v širokém rozsahu frekvencí.

35. Z následujících možností vyberte tu, která nejlépe vystihuje obsah předloženého textu.

- a) Materiálové vlastnosti elektronů
- b) Polovodiče, jejich typy a vlastnosti
- c) Vznik náboje ve fyzikálních materiálech
- d) Princip vodivosti elektrického proudu
- e) Výroba elektronických součástek

36. Z následujících možností vyberte tu, která z předloženého textu NEVYPLÝVÁ.

- a) Polovodiče se mohou chovat jako vodiče i izolanty.
- b) Na vodivost některých materiálů má vliv mimo jiné tlak nebo teplota.
- c) Hlavní nevýhodou polovodičů je jejich špatná dostupnost.
- d) Polovodiče typu N obsahují převážně záporné nosiče náboje.
- e) Polovodiče typu P obsahují převážně tzv. díry.

Společné zadání otázek 37 a 38

Z detektivního příběhu

Pana Nathana Garrideba navštívil v jeho londýnském bytě cizí muž, který se mu představil jako advokát John Garrideb a sdělil mu, že jedná z pověření jejich bohatého amerického jmenovce. Ten prý neměl přímé dědice a ve své poslední vůli stanovil, že najdou-li se tři muži jména Garrideb, mohou si rozdělit jeho dědictví na třetiny. Potřebovali tedy nalézt třetího jmenovce. Toho se Johnu Garridebovi zanedlouho podařilo vypátrat a poprosil Nathana Garrideba, aby tentokrát jednal on a posledního jmenovce následující dne navštívil. Starý pan Nathan se zdráhal, protože nerad cestoval, ale nakonec souhlasil. O této zvláštní události se dozvěděl i detektiv, který ji považoval za nanejvýš podezřelou – a záhadu se mu záhy podařilo rozluštit. Jeho poznámky se ovšem pomíchaly.

- A) Jenže starý pan Nathan téměř nevycházel z domu.
- B) V Americe byl odsouzen za vraždu geniálního padělatele bankovek Prescottta.
- C) Proto si Evans vymyslel historku o třech Garridebech.
- D) A jako jediný věděl, kde měl Prescott uloženy padělky.
- E) Za nepřítomnosti starého pána se hodlal zmocnit bankovek ukrytých v tajné schráně pod podlahou.
- F) John Garrideb byl ve skutečnosti propuštěný zločinec Evans.
- G) Šlo právě o byt, v němž posledních 5 let žil Nathan Garrideb.

37. Z nabídek uspořádání vyberte tu, která z výše uvedených vět vytvoří logicky navazující celek.

- a) F – B – D – G – E – A – C
- b) B – C – D – A – G – E – F
- c) A – F – C – B – D – E – G
- d) A – B – D – E – C – G – F
- e) F – E – G – B – D – A – C

38. Které z následujících tvrzení je plně v souladu s výše uvedenými skutečnostmi?

- a) John Garrideb, skutečným jménem Prescott, se potřeboval dostat ke svým padělkům.
- b) Nathan Garrideb měl ukryté své peníze a cennosti v tajné schráně pod podlahou.
- c) Muž vydávající se za Johna Garrideba vylákal pomocí smyšlené historky Nathana Garrideba z domu.
- d) Propuštěný zločinec Evans usiloval panu Nathanu Garridebovi o život.
- e) Muž vydávající se za Johna Garrideba chtěl ukrást doklady Nathana Garrideba.

Logicko-analytické myšlení

39. Na Ostrově poctivců a padouchů poctivci pokaždé říkají pravdu, padouši vždy lžou. Každý obyvatel ostrova je buď poctivec, nebo padouch. Potkáte domorodce A a B. A řekne: „B není poctivec, nebo já jsem padouch.“ Dá se určit, co je A a co je B?

- a) A je poctivec, B nejde určit.
- b) Oba jsou padouši.
- c) A je poctivec, B je padouch.
- d) A je padouch, B nejde určit.
- e) Oba jsou poctivci.

40. „Žádný trust není společnost. Každý fond je společnost.“ Co z těchto premis plyne?

- a) Žádný fond není trust.
- b) Některý trust je fond.
- c) Každý fond je trust.
- d) Některý fond je trust.
- e) Každá společnost je fond.

41. „Všichni studenti jsou lvi. Někteří obratlovci jsou studenti.“ Co z těchto premis plyne?

- a) Někteří obratlovci jsou lvi.
- b) Každý obratlovec je lev.
- c) Žádný obratlovec není lev.
- d) Někteří lvi nejsou obratlovci.
- e) Někteří obratlovci nejsou lvi.

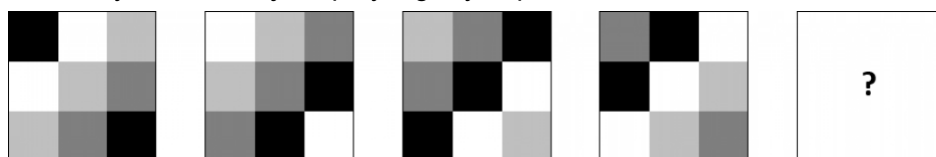
42. Robot vyrazil na cestu. Svůj postup zapisoval následujícím kódem.

2↓ 4← 3↓ 3← 5↑ 3→ 1↓ 5→ 3↑ 4←

Doplňte jeho cestu tak, aby se vrátil zpět na své původní místo.

- a) 3↓ 2→
- b) 2↓ 3←
- c) 2↓ 2→
- d) 3↑ 3←
- e) 2↓ 3→

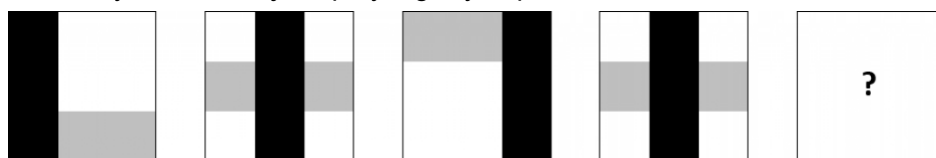
43. Který z nabízených obrazců jako pátý logicky doplní řadu?

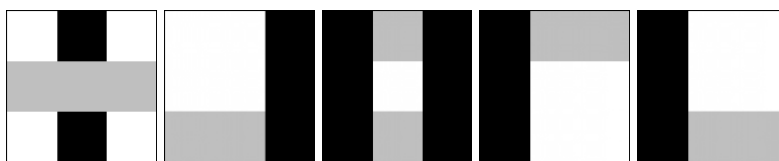
- a)
- b)
- c)
- d)
- e)

44. Který z nabízených obrazců jako pátý logicky doplní řadu?

- a)
- b)
- c)
- d)
- e)

45. Ministerstvo vnitra, které mělo 35 000 zaměstnanců, se z úsporných důvodů rozhodlo snížit jejich počet o 20 %. Po několika letech trápení se ministerstvo rozhodlo počet zaměstnanců o 20 % znovu navýšit. Kolik zaměstnanců má nyní?

- a) 36 000
- b) 35 600
- c) 34 000
- d) 33 600
- e) 32 000

46. Příjímacích zkoušek se zúčastnilo 2009 uchazečů. Počet uchazečů, kteří měli lepší výsledek než uchazeč Kvído, je 3krát větší než počet uchazečů, kteří měli výsledek horší než Kvído. Kolikátý Kvído skončil, pokud uchazeče seřadíme od nejúspěšnějšího po nejméně úspěšného a budeme předpokládat, že nikdo neměl přesně stejný počet bodů jako Kvído?

- a) 1507.
- b) 503.
- c) 1339.
- d) 1340.
- e) 1506.

47. Mějme hrací kostku. Na jejích stěnách jsou místo hodnot 1, 2, 3, 4, 5, 6, jak je obvyklé, napsané hodnoty 3, 4, 5, -3, -4, -5. Třikrát s touto kostkou hodíme a výsledky všech hodů sečteme. Jakému číslu se tento součet NEMŮŽE rovnat?

- a) 1
- b) 2
- c) 8
- d) 9
- e) 10

48. Zjednodušte výraz.

$$(18 \times 42 \times 50) / (20 \times 63 \times 75)$$

- a) $2/3$
- b) $2/5$
- c) $3/5$
- d) $2/7$
- e) $7/2$

49. Kolik čísel od 1 do 100 obsahuje alespoň jednu z číslic 0 a 7?

- a) 19
- b) 20
- c) 28
- d) 36
- e) 38

50. Když k číslu X přičtu 2 a druhou mocninu výsledku vydělím číslem 16, dostanu převrácenou hodnotu čísla 4. Které z níže uvedených čísel je X?

- a) 0
- b) 1
- c) 2
- d) 3
- e) 4